

احتمال ایجاد لیست انتظار 11 ساله برای عمره مفرده

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت در نوبت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره، عملاً تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت.

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت در نوبت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره، عملاً تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت. در ثبت‌نام‌های جدید "عمره مفرده" در محدوده زمانی 24 شهریور تا 24 مهر ماه امسال، مجموعاً حدود 6 میلیون و 500 هزار نفر اقدام به ثبت‌نام عمره کردند و این آمار رسمی است که از سوی علی لیلی، رئیس سازمان حج و زیارت اعلام شد. در حال حاضر مهم‌ترین مسئله‌ای که ذهن ثبت‌نام‌کنندگان عمره را با خود مشغول کرده، موضوع قرعه‌کشی برای تعیین اسامی 2 میلیون و 400 هزار نفری است که قرار است به عنوان پذیرفته‌شدگان قطعی عمره در نوبت اعزام از سال 93 قرار گیرند و آنگونه که پیش از این از سوی رئیس سازمان حج و زیارت اعلام شده است، 2 احتمال در مورد سایر افراد ثبت‌نام‌کننده‌ای که اسامی آنها در قرعه‌کشی پیش‌رو انتخاب نمی‌شود، وجود خواهد داشت. نخست اینکه افراد ثبت‌نام‌کننده‌ای که اسامی آنها در قرعه‌کشی انتخاب نمی‌شود با مراجعه به بانک‌ها، اصل پول خود را پس بگیرند و گزینه دوم اینکه در یک مرحله دیگر از بین این افراد باقیمانده، قرعه‌کشی صورت گیرد تا این افراد نیز در نوبت اعزام از سال 96 به بعد قرار گیرند.

*فقط تا 11 سال آتی امکان ثبت‌نام عمره وجود نخواهد داشت

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت عملی شدن گزینه دوم (در نوبت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره) و با احتساب سهمیه 800 هزار نفری کشورمان در مناسک عمره در هر سال، برای 8.5 سال بعد از سال 93 لیست اعزام به عمره تکمیل خواهد بود؛ زمانی که این مسئله را در کنار آغاز اعزام ثبت‌نام‌شدگان اخیر عمره از سال 93 قرار دهیم این نتیجه حاصل می‌شود که تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت!

حال یک سؤال ساده؛ چه ضرورتی برای پر کردن سهمیه عمره مفرده کشورمان برای 10 - 11 سال آتی آنهم در یک دوره زمانی ثبت‌نام یک ماهه وجود دارد؟! این سؤال اساسی و مهمی است که مسئولان سازمان حج و زیارت باید پاسخگوی آن باشند.

&8226#;5,200,000,000,000 تومان حاصل ثبت‌نام‌های اخیر عمره

اما نیم‌نگاهی به مجموع مبالغی که از محل ثبت‌نام‌های اخیر عمره مفرده حاصل شده نیر خالی از لطف نیست؛ مجموع این مبلغ، عدد نجومی 5200000000000 (معادل 5 هزار و 200 میلیارد تومان) است هرچند که از سوی بانک‌ها اعلام شده که به این سپرده‌ها، سود قطعی 15 درصد تعلق خواهد گرفت اما چرایی کشیده شدن کار ثبت‌نام عمره به این مرحله نیز در جای خود قابل تأمل است. یکی از نکات تأمل‌برانگیز در این خصوص، مفاد تفاهمنامه سازمان حج و زیارت با 2 بانک عامل ملی و ملت در خصوص ثبت‌نام‌های عمره مفرده اخیر است.

&8226#; تبلیغات غیرقانونی بانک‌ها برای ثبت‌نام عمره

در بخشی از این تفاهمنامه قید شده که این 2 بانک در ایام ثبت‌نام عمره مفرده حق هیچگونه تبلیغات برای ثبت‌نام عمره را ندارند اما در عمل آنچه که شاهد بودیم تبلیغات بسیار گسترده این بانک‌ها برای جلب و جذب هرچه بیشتر مردم و تحریک آنها به ثبت‌نام عمره مفرده بود به گونه‌ای که حجم گسترده‌ای از تبلیغات این 2 بانک از طریق رسانه ملی، محیط‌های شهری و ... به تبلیغ ثبت‌نام عمره مفرده در مدت زمان یاد شده اختصاص داشت و قطعاً یکی از دلایل تحریک دوچندان مردم به ثبت‌نام عمره و رسیدن آمار ثبت‌نام‌ها به رقم 6 میلیون و 500 هزار نفر به واسطه همین تبلیغات غیرقانونی بود که صورت گرفت.

جالب اینکه بدانیم بانک‌ها به این امر نیز بسنده نکردند و با تعیین و فرستادن نمایندگان ویژه به ادارات و مؤسسات مختلف خصوصی و دولتی، اقدام به ثبت‌نام‌های دسته‌جمعی از افراد در محل‌های کاری آنها کردند و کافی است تصور کنید که اگر جلوی اعطای وام‌های "غیرشرعی" برای ثبت‌نام عمره در نخستین روزهای ثبت‌نام گرفته نمی‌شد، امروز با چه آماری از تعداد ثبت‌نام‌شدگان عمره مواجه بودیم.

&#8226#؛ تلاش حداکثری مسئولان برای ثبت‌نام حداکثری عمره

به راستی چه ضرورتی ایجاب می‌کرد که تمام هم و غم مسئولان در فرصت زمان یک ماهه ثبت‌نام بر افزایش هرچه بیشتر تعداد ثبت‌نام‌کنندگان عمره متمرکز شود و چرا با وجود اینکه مسئولان سازمان حج و زیارت از ابتدا می‌دانستند که در این دوره از ثبت‌نام قرار است صرفاً 2 میلیون و 400 هزار نفر در لیست انتظار قرار گیرند با این وجود ثبت‌نام‌ها را تا سقف 6.5 میلیون نفر ادامه دادند تا در نهایت شرایط به گونه‌ای شود که در حال حاضر یکی از گزینه‌های پیش‌رو، تن دادن به لیست‌های انتظار 11 ساله برای عمره باشد.

&#8226#؛ توقف ثبت‌نام جدید عمره یا تمتع برای 6 تا 17 سال

همچنین سؤال اساسی دیگری که در این ماجرا مسئولان مرتبط با مناسک حج و عمره باید پاسخگوی آن باشند این است که چرا باید با این شیوه ثبت‌نام، همیشه یک لیست انتظار حداقل 5 ساله و در مورد اخیر 8.5 ساله برای تشریف به عمره داشته باشیم و یا در مورد حج تمتع با لیست انتظار 17 ساله مواجه باشیم و از سویی سایر متقاضیانی که در محدوده زمانی تعیین شده برای ثبت‌نام عمره موفق به ثبت‌نام نشوند، عملاً برای سالیان طولانی از امکان ثبت‌نام محروم شوند.

در توضیح این مطلب باید گفت که با رویه اخیر سازمان حج و زیارت برای ثبت‌نام عمره مفرده، صرفاً افرادی که در محدوده زمانی 24 شهریور تا 24 مهر ماه امسال امکان ثبت‌نام عمره مفرده را داشتند، موفق به گنجاندن نام خود در این لیست شدند و سایر افرادی که به هر دلیلی (دلایل مالی، شخصی، جسمی و ...) طی این یک ماه نتوانستند، ثبت‌نام کنند باید از امکان ثبت‌نام در سال‌های آتی و حداقل برای 6 سال محروم بمانند.

ناصواب بودن چنین رویه‌ای زمانی بیشتر قابل درک خواهد بود که بدانیم در هیچ یک از کشورهای اسلامی حتی برای "حج تمتع" نیز لیست‌های انتظار چندین ساله وجود ندارد چه رسد به لیست‌های انتظار 6 - 7 ساله آن هم برای عمره مفرده!

&#8226#؛ سیستم اعزام سایر کشورهای مسلمان چگونه است؟

به طور نمونه در کشور "اندونزی" به عنوان پرجمعیت‌ترین کشور مسلمان که بیشترین سهمیه حج هر سال را در میان کشورهای مختلف مسلمان در اختیار دارد، در هر یک یا 2 سال برای اعزام به مناسک تمتع از میان متقاضیان، ثبت‌نام انجام می‌شود و سهمیه اعزام از طریق قرعه‌کشی مشخص می‌شود و در نهایت افراد برای یک سال آتی در لیست انتظار قرار می‌گیرند و در این کشور مانند ایران، خبری از لیست انتظار 17 ساله برای تشریف به حج تمتع و یا لیست‌های انتظار 6-7 ساله برای عمره مفرده وجود ندارد. نباید فراموش کرد که در کشور خودمان نیز تا پیش از سال 84 ثبت‌نام و اعزام‌های عمره و تمتع تقریباً در قالب لیست‌های یک یا 2 ساله انجام می‌شد.

&#8226#؛ دخالت اغراض و مناسبات اقتصادی در نحوه ثبت‌نام عمره

چرا باید به خود اجازه دهیم که برخی اهداف و اغراض مالی و مناسبات اقتصادی، کم و کیف مناسک حج و عمره را تحت‌الشعاع خود قرار دهد و چرا باید فکر و ذهن بسیاری از مردم متدین و مشتاق به‌جا آوردن حج یا عمره مشغول این مسئله باشد که برای 17 سال آینده امکان ثبت‌نام و تشریف آنها به حج تمتع وجود نخواهد داشت و در مورد اخیر برای 6 - 7 سال آتی باید از ثبت‌نام عمره محروم باشند.

&#8226#؛ پاسخی ساده و عملیاتی به مشکل لیست‌های انتظار طولانی

در پاسخ به برخی از توجیه‌های مرسوم مسئولان امر در مقابل این سؤالات، باید گفت که هر ساله از سوی عربستان سعودی سهمیه هر یک از کشورها برای مناسک عمره در آن سال مشخص می‌شود و سهمیه در نظر گرفته شده برای ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست؛ بر این اساس، سازمان حج و زیارت می‌تواند به اندازه 2 یا 3 برابر سهمیه اعلام شده در هر سال، اقدام به ثبت‌نام عمره مفرده کند و با قرعه‌کشی از میان ثبت‌نام‌شدگان، اسامی قطعی افرادی که در آن سال به عمره اعزام می‌شوند را تعیین کند و در سال آینده نیز مجدداً همین پروسه را تکرار کند که در این صورت نیازی به لیست‌های انتظار چندین ساله نخواهد بود.

به طور نمونه در موسم گذشته عمره مفرده از سوی عربستان سعودی سهمیه 800 هزار نفر برای کشورمان تعیین شد و در صورت عدم وجود لیست‌های انتظار فعلی، به راحتی این امکان وجود داشت که طی فراخوانی برای ثبت‌نام عمره 89 - 90 به میزان حدود 1.5 میلیون نفر از بین متقاضیان ثبت‌نام صورت گیرد و از میان این تعداد، 800 هزار نفر برای تشریف به عمره در موسم گذشته تعیین می‌شدند؛ ناگفته پیداست که در مورد حج تمتع نیز همین شیوه قابل اجراست.

حال با این توضیحات باید پرسید بر اساس کدام منطق و توجیه عقلانی، مسئولان امر چنین شرایطی را ایجاد می‌کنند که مردم کشورمان همیشه با لیست‌های انتظار چندین و چند ساله اعزام به عمره مواجه باشند؟

این کدام ضرورت است که مانع از ثبت‌نام عمره برای یک یا نهایتاً 2 سال آتی می‌شود و این کدام توجیه است که چنین اجازه‌ای به مسئولان محترم سازمان حج و زیارت می‌دهد که مردم مشتاق زیارت خانه خدا را مجبور به تن دادن به لیست‌های چند ساله کنند و در مقابل خیل عظیمی از مشتاقان ثبت‌نام عمره یا تمتع را از ثبت‌نام برای 17 یا 5 - 6 سال محروم کنند.

قطعا عموم مردم منتظر دریافت پاسخ‌های روشن و شفاف مسئولان امر در خصوص این سؤالات و ابهامات هستند؛ امیدواریم مسئولان امر برای افکار عمومی حداقل احترام را قائل باشند و خود را ملزم به پاسخگویی در این خصوص بدانند.

